

őtkor, amikor már mindenki ott volt a hidfőnél, megérkezett az orvos is — feketébe öltözve. A szerbek gunyosan üdvözölték, majd puskatussal összeterelelték a várakozókat és elhangzott a kérdés:

— Kit vártok?

— A nemzeti hadsereget — volt a válasz, mert mindenki biztosra hitte a felszabadulás idejének elérkezését.

— Azt várhatjátok, mondták nevetve, sohase jön át. — Ezzel az egybegyűlteket durván a vakok intézete felé terelték. Sokan elszöktek, a szerb puskák között körülbelül negyvenen maradtak, leginkább asszonyok és leányok. — Ha nem jön a nemzeti hadsereg, megyünk elébe — mondták vészjóslóan a szerbek.

Balkáni tempóra.

— A vakok intézete előtt hevert egy nagy halászbárka, amelynek tulajdonosát, Vida József felsővárosi legényt Popov őrmester, a megszállt Ujszeged réme 1920 június 10-én lőtte le és aztán a súlyosan sebesültet agyonverte. Ezt a kiszáradt, össze-vissza repedt bárkát vitették le a szerbek a megcsufolt várakozókkal az ártéren keresztül a Tiszáig. Aki nem emelte elég jól, azt puskatussal bökték oldalba. A parion beakarták ültetni a lukas dereglyébe a megrémült embereket, de a szegedi oldalon, ahonnan távesszével figyelték a történeteket, megmozdult a magyar huszárság, zajongott az összeverődött tömeg, úgy, hogy a szerbek tehetetlen dühükben szabadon engedték foglyaikat, csupán összeszározott ünneplői ruháikon gunyolódtak.

— A lakosság családja ment haza az átvirrasztott, izgalmas éjszaka után. Másnap, tizenkilencedikén újabb meglepetések jöttek. Már reggel nyolc órakor kocsin, vonaton körülbelül százötven ünneplőbe bujtatott szerb paraszti érkezett Ujszegedre és keresték a francia kapitányt, az ántánt teljhatalmu ujszegedi megbízottját, aki azonban éppen akkor Horgosra utazott és csak délután két órakor jött vissza. A szerbek egy része meguntta a várakozást, az öregebbek eltávoztak, de a fiatalabbak, körülbelül százan, Ujszegeden maradtak és délután három órakor felvonultak a francia kapitány elé, a háromszög lakossága nevében követelték, hogy alattison a Tisza—Maros szögéből önálló köziársaságot az ántánt és hosszabbítsa meg addig is a szerb megszállást. A lerészegedett szerbek közé furakodott báró Gerliczy Félix is és francia nyelven felvilágosította a francia kapitányt, aki véletlenül személyes párisi ismerőse volt, hogy a küldöttség tagjai nem a kilenc község lakosságából rekrutálódtak, hanem felbérelt kanizsai és óbébai legények. A kilenc község lakossága már alig várja a magyarok bevonulását. A kapitány erre kijelentette, hogy a szerb csapatoknak augusztus huszonegyedikén ki kell üríteniük a háromszöget és a feldühödött küldöttséget elbocsájította. Gerliczy báró és Léderer dr. kocsin menekültek el a dühös rációk elől.

— A francia kapitány kijelentése nagy örömet és megnyugvást keltett. Az öröm fokozódott, amikor a szerbek valóban megkezdtek a csomagolást. Csend volt, a várakozás csendje. A szerbek nem bántottak senkit, legfeljebb a járókelőket kényszerítették arra, hogy segítsenek nekik a hurcolkodásban.

— Az éjszaka is csendesen telt el, az ifjuság ébren örködött a bokrok között. Másnap, huszadikán reggel ismét nagy piac volt, de a szerbek, akiknek nem tetszett a várakozó süttetés, szétszórták. A tisztí orvost letartották a csendőrök, de szabadon engedték, mert a komiszáros felesége hirtelen megkezdte. A szerbek egyre azt hangoztatták, hogy délután öt órakor a francia tiszt meghozza továbbmaradásukra vonatkozó parancsot, mert két nap alatt nem költözhetnek el, a lovaikat mindenki eldugta, a kocsik kerekét pedig eltörte, hogy ne kelljen segíteni a szerbeknek.

A utolsó atrocitás.

— A fiatalok fokozottan örködtek, az öregek pedig az ujszegedi patika ajtajában lesték a híreket. Félhat órakor két csendőr a patika előtt letartóztatta Horváth János tanárt, az ujszegedi internátus igazgatóját. Az ujszegediek tiltakoztak elhurcolása ellen és ki akarták szabadítani a szerb csendőrök kezei közül, de Horváth János békeségre intve őket, bstran elment velük. Amikor a patika előtt összegyűltek

azt látták, hogy a csendőrök a csupriába (a hidfői vámház) viszik, tudták, hogy mi vár rá, — ez volt a szerb megszállók hivatalos botozóhelye, ahol a szabályos huszonötöket osztogatták a jugoszláv állameszme örök dicsőségére, — azonnal a francia kapitányhoz futottak és így sikerült is elérniük, hogy Horváth János, a szegedi állami gimnázium tanára a kiutalt huszonöt botütésből csak a felét kapta meg, a francia kapitány megakadályozta a többi ütések kiadását.

— A szerbek dühöngtek tehetetlenségükben. Hazakergettek mindenkit, senkit sem engedtek ki az utcára. Horváth János és az orvos a francia kapitány lakásán töltötték a szerb megszállás utolsó éjszakáját. A bokrokban örködő fiatalság félóránként tesz jelentést a helyzetről. A szerbek az utca közepén patruliroztak. Éjjel tíz órakor a szerencsétlen sorsu Lészay László rendőrfelügyelő lövöldözve áttör a hidon, de a szerbek visszakisérik. Két órakor Preszly

alezredes és Micskey Zoltán csolnokon jönnek át, fegyvereket hoznak, de véletlenül a szerbek elé kerülnek, akik elfogják és gyorsan elhurcolják őket. Azután megindul a költözködés. A szerbek mindent elvisznek, amit elvihetnek és háromnegyed négykor elhagyja Ujszegedet az utolsó szerb kocsi a komiszárossal. A megszállók közül senki sem maradt Ujszegeden, csak Chromisch csendőrfőhadnagy, aki huszonegyedikén, a felszabadulás napján esküdött örök hűséget a bíró leányának.

— Négy órakor magyar kúrtiszó hallatszik a tulsó partról. Most már igazán jönnek. Jön a katonaság, magyar katonák, jönnek a hatóságok, a főispán, a polgármester. És Gál János, aki a megszállás előtt rendőrpáncsnok volt Ujszegeden, teljes rendőri díszben jelenti hajnali félőtkor Somogyi Szilveszter polgármesternek ott, a felszabadult hidfőnél:

— Polgármester urnak alázatosan jelentem, az éjjel nem történt semmi különös esemény.

A német detektívek felismerték Försterben Erzberger gyilkosát.

Förster-Schulzet átkisérték az ügyészségre.

Budapest, augusztus 23. A főkapitányságma délben egy órakor a következő hivatalos jelentést adta ki a Magyar Országos Tudósító utján:

Az Erzberger német birodalmi miniszter meggyilkolásában való részesség gyanúja miatt a főkapitányságon fogvalévő Förster Henrik a mai napon szembesített az e célból ideérkezett német detektívekkel. A detektívek fölismerték gyilkosát Schulze Henrik szalfeldeni születű, 31 éves kereskedőt; Förster azonban tagadja, hogy ő Schulzeval azonos volna. Förster a mai napon további eljárás végett átadatott a királyi ügyészségnek.

E jelentéssel kapcsolatban az egyik fővárosi estilap ezeket írja:

Az Erzberger-gyilkossággal gyanúsított német fiatal emberek ügyében ma, egyheti nyomozás után, befejeződött a rendőri vizsgálata. A főkapitányság mind a mai napig, de még ma is a legnagyobb titokzatosággal kezelte ezt az ügyet s csak amikor Németországból Budapestre érkezett detektívek fölismerték Försterben a gyilkossággal gyanúsított Schulzet, adtak ki rövid jelentést.

A főkapitányságon — mint már napokkal ezelőtt meg is írtuk —, hosszasan és részletesen foglalkoztak az állítólagos Förster Henrik kihallgatásával. Ezek a kihallgatások mindig a délutáni órákban kezdődtek és a késő esti órákig tartottak. Ugy látszik, a rendőrség is pozitív nyomozási adatokat szerzett már, mert a nyomozás befejezését a Németországból érkezett detektívekkel való szembesítésre bizta.

Szombat reggel érkezett Budapestre két német detektív egy német vizsgálóbíróval. A két német detektív nemcsak fényképről, hanem személy szerint is ismerte a körözött gyanusi-

tottakat, mert hiszen Németországban a gyilkosság elkövetése után hosszú ideig üldözték őket, míg ott egérutat nyertek. A budapesti német követség már tegnap diplomáciai úton eljárta, hogy a hivatalosan Budapestre küldött német detektívek engedélyt kaphassanak a nyomozás aktáiba való betekintésre és hogy megtörténhessenek a szembesítések. Az engedélyt meg is kapták.

Miután a körözölevélen lenyomtatott fénykép Schulze Henrikről néhány esztendővel ezelőtt készült, azt hitték a német detektívek, hogy nagyon erős változás lesz észlelhető az arcan. Förster Henriknek minden arcvonása a legelőkeltebben hasonlít a körözölevélen közölt fényképekhez. Hosszukás feje van, szabályos, össze nem téveszthető orra, kicsiny, szivalakban ívelő szájjal, a balfülén élénken látszik elülről szemügyre véve és hátulról megtekintve a különös ismertetőjel, az a kardvágási nyom, melyet Schulze Henrik a háboru alatt szerzett a fronton. Haja szőkésbarna, hátul a tarkója azóta megkopaszodott kissé. Oldalait választott frizurát visel. A körülbelül háromnegyed óra hosszat tartó szembesítés alatt több különböző kérdést intéztek hozzá a detektívek. Utána Schulzet rögtön elvezették vissza a fogdába. A német detektívek még egy rövid ideig értekeztek és azután egy melléklépcsőn elmentek anélkül, hogy az újságírókkal érintkeztek volna.

Hír a katonai ellenőrző bizottság megszüntetéséről. Budapestről jelentik: Az utóbbi időben olyan hírek keltek szárnyra, hogy a londoni konferencia határozata értelmében a párisi nemzetközi katonai ellenőrző bizottságot megszüntetik és szerepkörét, tehát a magyarországi ellenőrzés feladatát is a Népszövetség veszi át.

Telefon: 11—85.

Korzó Mozi, Szeged

Telefon: 11—85.

Augusztus 25-én, 26-án és 27-én, hétfőtől—szerdáig:

METRÓ-FILMGYÁR LEGUJABB REMEKMÜVE!

ALICE TERRY főszereplésével!

A ZENDAI FOGOLY.

ANTONY HOPE regénye filmen 10 felvonásban. — Egyidejűleg:

Költő és a sorsharag.

Amerikai burleszk 2 felvonásban „Ö”-vel a főszerepben.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.